

INVAZIVNA STRANA VRSTA RAKA MRAMORNI RAK (*PROCAMBARUS FALLAX F. VIRGINALIS*)

MRAMORNI RAK VEOMA JE ATRAKTIVAN I POPULARAN STANOVNIK AKVARIJA ZBOG ČEGA JE IZ SAD-A GDJE JE ZAVIČAJAN PROŠIREN DILJEM SVIJETA. NEDAVNO JE ZABIJEŽEN I U HRVATSKOJ NEDALEKO OD KOPRIVNICE. OVO VRSU ODLIKUJE RIJETKA SPOSOBNOST STVARANJA POTOMAKA IZ NEOPLODNIH JAJNIH STANICA (PARTENOGENEZA) PA JE SAMO JEDNA ŽENKA DOVOLJNA ZA STVARANJE NOVE POPULACIJE. MRAMORNI RAK PREDSTAVLJA PRIJETNJU PRVENSTVENO ZAVIČAJNIM VRSTAMA RAKOVA ZBOG KOMPETICIJE ZA HRANOM I STANIŠTEM, ALI I KAO POTENCIJALNI PRENOSITELJ RAČJE KUGE KOJA JE JEDAN OD GLAVNIH UZROKA IZUMIRANJA ZAVIČAJNIH RAKOVA DILJEM EUROPE.

VIŠE O STRANIM VRSTAMA PROČITAJTE NA: WWW.INVAZIVNEVRSTE.HR

Nakladnik: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
Za nakladnika: Milica Bjelić, privremena ravnateljica
Naklada: 30 000 primjeraka
Tisak: Kerschoffset d.o.o.
Oblikovanje: Studio devet d.o.o.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I PRIRODE

Zajedno
čuvamo
okoliš

Sufinancirano sredstvima
Fonda za zaštitu okoliša i
energetiku učinkovitost.

BUDI ODGOVORAN VLASNIK KUĆNOG LJUBIMCA!

MNOGI KUĆNI LJUBIMCI SU UJEDNO I STRANE VRSTE U HRVATSKOJ. TE STRANE VRSTE ŽIVOTINJA I BIJAKA ČESTO ZAVRŠE U PRIRODI GDJE MOGU POSTATI INVAZIVNE I TAKO UGROZITI NAŠU ZAVIČAJNU BIORAZNOLIKOST.

Foto: P. Mustafić

Riba sunčanica
Lepomis gibbosus

Foto: J. Lajtner

Krupnorebrasta kotarica
Corbicula fluminea

Puž jabučar
Pomacea bridgesii

Foto: M. Samardžić

Mramorni rak
Procambarus fallax

Crvenouha kornjača
Trachemys scripta elegans

Foto: M. Čaleta

Riba rotan
Percotus glenii

INVAZIVNE STRANE VRSTE UGROŽAVAJU ZAVIČAJNE BILJKE I ŽIVOTINJE TE STANIŠTA.

INVAZIVNE STRANE VRSTE U EU UZROKUJU EKONOMSKU ŠTETU VIŠE OD 12 MILIJARDI EUR GODIŠNJE.

INVAZIVNE STRANE VRSTE MOGU UGROZITI NAŠE ZDRAVLJE.

ZAKONOM JE ZABRANJENO PUŠTANJE STRANIH VRSTA U PRIRODU.

UKLANJANJE STRANIH VRSTA IZ PRIRODE VRLO JE SKUP I ZAHTJEVAN PROCES, S NEIZVJESNIM REZULTATIMA.

*NA FOTOGRAFIJAMA SU PRIKAZANE JEDNE OD NAJINVAZIVNIJIH STRANIH VRSTA NA SVIJETU KOJE SU PRVOTNO BILE KUĆNI LJUBIMCI.

KAKO BITI ODGOVORAN VLASNIK?

- 1. NIKADA NE PUŠTAJ KUĆNOG LJUBIMCA U PRIRODU.**
- 2. INFORMIRAJ SE ŠTO KUPUJEŠ! UPOZNAJ SE SA ŽIVOTNIM POTREBAMA, PROSJEČNOM STAROŠĆU I VELIČINOM STRANE VRSTE KOJU KUPUJEŠ.**
- 3. DRŽI EGZOTIČNOG LJUBIMCA U ODGOVARAJUĆOJ NASTAMBI IZ KOJE NE MOŽE POBJEĆI U PRIRODU!**
- 4. ZAPAMTI, NAPUŠTANJE I OSTAVLJANJE KUĆNOG LJUBIMCA U PRIRODI OKRUTNO JE I OPASNO!**
- 5. PRIJE ISPUŠTANJA OTPADNE VODE IZ AKVARIJA ILI VRTNOG JEZERCA U KANALIZACIJU, VODU OBAVEZNO DEZINFICIRAJ ILI JU ISPUSTI NA MJESTU UDALJENOM OD VODENIH STANIŠTA TAKO DA SE VODA BRZO UPIJE U ZEMLJU.***

*ZAŠTO? NPR. IZ NAJMANJIH DIJELOVA BILJKE (OTRGNUT KOMAD STABLJIKE, LISTA ILI KORIJENA) KOJI SE NALAZE U OTPADNOJ VODI AKVARIJA MOŽE SE RAZVITI NOVA BILJKA. TAKO JE INVAZIVNA ALGA CAULERPA TAXIFOLIA UNEŠENA U SREDOZEMLJE.

Vodeni krocanj
Myriophyllum aquaticum

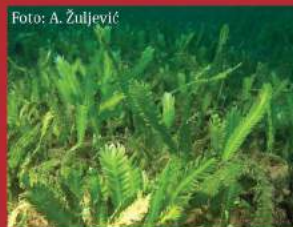

Foto: A. Žuljević

Morska alga
Caulerpa taxifolia

Bryntova vjeverica
Sciurus niger

Sjevernoamerička žaba bukača
Lithobates catesbeianus

Mala aleksandra
Psittacula krameri

Rakun
Procyon lotor